



GOZDARSKI INŠTITUT SLOVENIJE
Slovenian Forestry Institute
Večna pot 2, 1000 Ljubljana, Slovenija
tel: + 386 01 200 78 00 / fax: + 386 01 257 35 89

Poročevalska, diagnostična in prognostična služba za varstvo gozdov
Gozdarski inštitut Slovenije in Oddelek za gozdarstvo in obnovljive gozdne vire, BF
Večna pot 2
1000 Ljubljana

V Ljubljani, 3. 8. 2009

Zavod za gozdove Slovenije
Območna enota Slovenj Gradec
g. Gorazd Mlinšek, univ. dipl. inž. gozd.
Vorančev trg 1
2380 Slovenj Gradec

Rjava macesnova pegavost v GGO Slovenj Gradec

Dne 29.7.2009 ste nas obvestili o pojavu rumenenja in rjavenja krošenj macesnov (*Larix decidua* Mill.) v oddelku 05189 v krajevni enoti Dravograd. Spremembo barve iglic ste opazili že v začetku julija. Iglice so se sprva obarvale rumeno do svetlo rjavo, zdaj naj bi bile obarvane rjavo, veliko pa jih je že odpadlo. Intenziteta poškodb je močna, pojavlja pa se posamezno in v šopih. V obvestilu ste zapisali, da se simptomi pojavljajo tudi v drugih predelih OE Slovenj Gradec, bolj intenzivno v nižinskih predelih in da so bolezenski znaki podobni tistim, ki jih je v lanskem letu na več lokacijah povzročila gliva *Mycosphaerella laricina* R. Hartig. Z mikroskopiranjem obvestilu priloženih vzorcev smo ugotovili, da je tudi v letošnjem letu poškodbe povzročila ista gliva.

Bolezen, ki jo povzroča gliva *M. laricina* se imenuje rjava macesnova pegavost oziroma rjav osip macesnovih iglic. Sprva se na okuženih iglicah pojavijo posamezne, kasneje pa združene rjave pegice (slika 1). Iglice ostanejo pritrjene na vejicah, od julija dalje pa pričnejo odpadati. Gliva poleti oblikuje majhna črna nespolna trosišča (slika 2), na njih pa se oblikujejo 2-4 celični konidiji (slika 3), ki so po naših meritvah veliki $27,0 (35,0) 47,5 \times 2,5 (3,0) 3,5 \mu\text{m}$. Na odpadlih vejicah se naslednjo pomlad razvije teleomorf v obliki okroglih temnorjavih psevdotecijev. V njih se razvijejo aski z dvoceličnimi $15 - 17 \mu\text{m}$ velikimi askosporami, ki od junija dalje okužujejo nove macesnove iglice.

Bolezen je značilna za rastišča, ki macesnu ne ustrezajo zaradi prevelike zračne vlage. Navadni macesen je od vseh vrst macesna za bolezen najbolj dovzeten. Proti škodam zaradi rjavega osipa macesnovih iglic preventivno delujemo tako, da macesen na rastiščih z visoko zračno vlago sadimo v mešanih sestojih z bukvi, katere listi prekrijejo odpadle macesnove iglice in s tem zmanjšujejo število trosov (zmanjša se infekcijski potencial bolezni), ki jih *M. laricina* spomladi sprošča v zrak. Macesen lahko sadimo tudi z drugimi listavci, nikakor pa ne skupaj s smreko ali v čistih sestojih.

Viri:

- Maček J. 2008. Gozdna fitopatologija. Ljubljana, Zavod za gozdove Slovenije, Zveza gozdarskih društev Slovenije - Gozdarska založba: 448 str.
- Jurc D. 2002. *Mycosphaerella laricina* na macesnu v Podvolovjeku. Ljubljana, Gozdarski inštitut Slovenije, Poročevalsko, diagnostična in prognostična služba za varstvo gozdov: 3 str.
- Jurc D. 2002. Odmiranje macesnovih iglic v GGO Nazarje. Ljubljana, Gozdarski inštitut Slovenije, Poročevalsko, diagnostična in prognostična služba za varstvo gozdov: 3 str.

Sestavil:

Tine Hauptman, univ. dipl. inž. gozd.

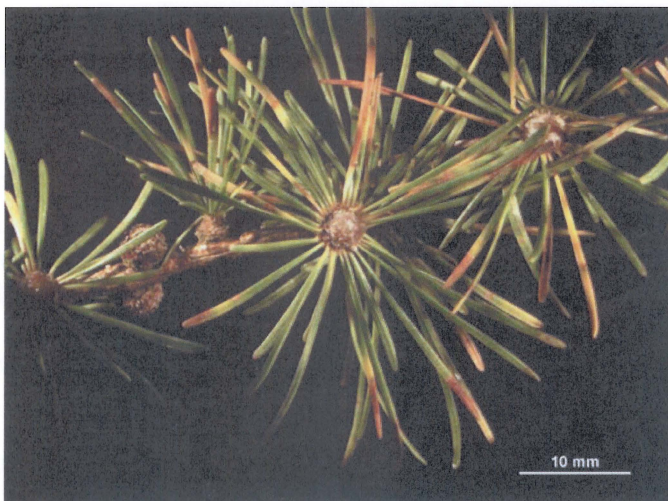
Tehnično odgovornost prevzema:

doc. dr. Dušan Jurc

V vednost:

- Zavod za gozdove Slovenije, Centralna enota, Marija Kolšek, Večna pot 2, 1000 Ljubljana
- Gozdarska knjižnica

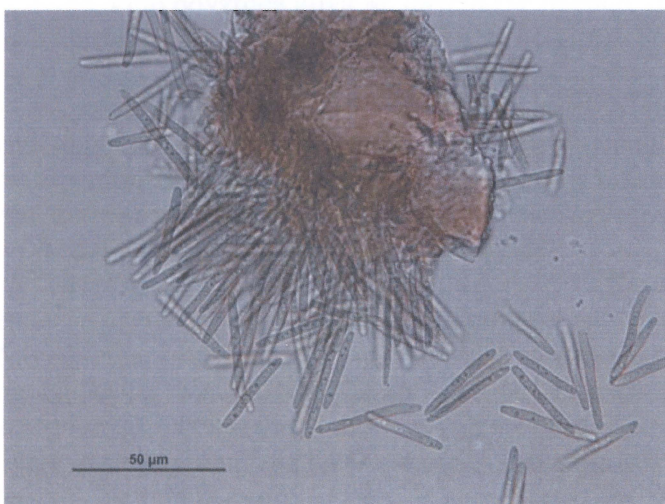
Slikovni material:



Slika 1: Macesnov poganjek z delno odmrlimi iglicami



Slika 2: Črna nespolna trosišča glive



Slika 3: Konidiji glive *M. laricina*

GOZDARSKA KNJIZNICA

H P

699



22009000179

COBISS e

GIS BF - GOZD